

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-019-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Нодирзода Нозимчон Мансур дар мавзуи «Корҳои ислоҳӣ ҳамчун намуни ҷазои ҷиноятӣ: масоили иҷро ва адои он» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ), пешниҳод шудааст, (Душанбе, 2024. – 32 сах.).

Диссертатсияи Нодирзода Нозимчон Мансур ба яке аз мавзӯҳои муҳимми хусусияти назариявӣ ва амалидоштаи ҳуқуқи ҷиноятӣ ва иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ бахшида шудааст. Аз таҳлили автореферати мазкур бармеояд, ки таҳқиқоти диссертатсионии муаллиф аз ихтисорот, мукаддима, ду боб, ҳафт зербоб, хулоса, тавсияҳо ва феҳристи адабиёти истифодашуда иборат мебошад, ки ба мақсад, вазифа ва мантиқи таҳқиқот мувофиқ мебошад.

Вобаста ба ин, навгонҳои муаллифи авторефератро ҳамчун падидаи прогрессивӣ дастгирӣ бояд кард. Зеро, муаллиф дар доираи таҳқиқоти анҷомдода сари камбудҳои м. 52 КҶ ҚТ ва боби 6 КИҶ ҚТ рӯчӯ намуда, баҳри такмил додани қонунгузори ҷиноятӣ ва иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣи ватанӣ камари Ҳиммат бастааст.

Муаллифи автореферат вобаста ба мушкилоти ҷойдошта пешниҳоду тақлифҳо манзур менамояд ва навгонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он зоҳир мегардад, ки баъди қабули КҶ Қумхурии Тоҷикистон соли 1998 рисолаи илмии мазкур нахустин таҳқиқоти маҷмӯие мебошад, ки ба таҳлили ҳамачонибаи масоили иҷро ва адои ҷазои корҳои ислоҳӣ ҳамчун

намуди чазо ва такмили минбаъдаи он бахшида шуда, аз навгонихои зерин иборат аст: - Корҳои ислоҳӣ ҳамчун намуди ҷазои ҷиноятӣ дар амалияи қонунгузори ватанӣ таърихи тӯлонӣ дорад ва ҳамчун ҷораи муқовимат ба ҷинояткорӣ дар солҳои аввали ҳокимияти шуравӣ таҳия ва муқаррар карда шудааст; - Корҳои ислоҳӣ дар таърихи ташакулёбии худ ба таври гуногун номгузорӣ мешуд: корҳои маҷбурӣ, корҳои ислоҳи меҳнатӣ, корҳои ислоҳӣ. Он дар давраҳои аввали ҳокимияти шуравӣ натавон ба сифати ҷазои асосӣ, балки ҳамчун ҷазои иловагӣ низ таъин мегардид; - Ҳуқуқмаҳдудкуниҳои мазмуни корҳои ислоҳиро ташкилкунандаро ба ду гуруҳ ҷудо намуд: 1) маҳдудиятҳои дар қонунгузори ҷиноятӣ ҚТ; 2) маҳдудиятҳои дар қонунгузори иҷроӣ ҷазои ҷазои ҷиноятӣ ҚТ муқарраршуда; - Корҳои ислоҳӣ бо фаъолияти ҳатмии меҳнати маҳкумшуда алоқаманд мебошад. Ба хусус маҷбурӣ будани меҳнат ҳангоми таъини ҷазои мазкур ба шахсоне, ки дар ҷойҳои дигаре, ки мақоми иҷрокунандаи ҳукм муайян менамояд, ба қор ҷалб мешаванд, аён мегардад. Агар нисбати шахсони дигар меҳнат кардан, интихоби касбу қор ҳуқуқи онҳо бошад (м. 35 Конституцияи ҚТ) пас нисбати маҳкумшудагон ба корҳои ислоҳӣ он ба уҳдодорӣ табдил меёбад; - Пешниҳод мешавад, ки ба қ. 3 м. 43 КИҶ ҚТ ибораи зерин илова карда шавад: «Ба муҳлати адои ҷазо ... аз ҷумла вақти руҳсатии пардохташавандаи ҳарсола ба ҳисоб гирифта мешавад» ба ин монанд навгонихои зиёд ироа гардидааст.

Аз ин нуқтаи назар, натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионии Нодирзода Нозимҷон Мансур илман асоснок буда, бо далелу асосҳои боварибахши назариявӣ, ҳуқуқӣ, омор ва амалияи судӣ мустаҳкам шудааст.

Натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳои илмӣ ва пешниҳодҳои муаллифи автореферат оид ба танзими қонунгузори ҷиноятӣ ва иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ оид ба иҷро расонидани масоилҳои иҷро ва адои корҳои ислоҳӣ ҳамчун намуди ҷазои ҷиноятӣ, равона гардидааст.

Ҳамчунин, нуқтаҳои илмӣ ба ҳимоя пешниҳодшаванда, мақолаҳои илмӣ, маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ асоснокӣ таҳқиқоти анҷомдодаро нишон медиҳад.

Бояд қайд намуд, ки таҳқиқоти анҷомдодаи Нодирзода Нозимҷон Мансур мусбат мебошад, зеро он нахустин пажӯҳиши комплексӣ оид ба масоилҳои иҷро ва адои қорҳои ислоҳӣ ҳамчун намуди ҷазои ҷиноятӣ тибқи Кодекси ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1998 мебошад ва барои муҳаққиқони оянда заминаҳои мусоидро дар илми ҳуқуқи ҷиноятӣ ва иҷрои ҷазои ҷиноятӣ мегузорад.

Дар маҷмӯъ, бояд гуфт, ки автореферати диссертатсияи номзадии Нодирзода Нозимҷон Мансур мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, дар он масъалаҳои бамиёнгӯзошта аз лиҳози илмӣ пайдарпай ва асоснок матраҳ гардида, аз рӯи диди тоза ва мантиқ таҳлил гардида, сазовори баҳои мусбат аст.

Дар баробари таҳқиқоти пурра анҷомёфтаи Нодирзода Нозимҷон Мансур баъзе аз эродҳо ҷой доранд, ки хусусияти ҷузъӣ дошта, қиммати автореферати диссертатсияро коста намегардонад.

Дар пешниҳоди 16 (Пешниҳодҳое, ки ба тақмили қонунгузориҳои ҷиноятӣ равона гардидаанд) муаллиф қайд менамояд, ки «Айни замон зарур аст, ки аз рӯи тартиби қонунгузорӣ ба тариқи квотавӣ ҷойҳои қорӣ барои маҳкумшудагон ба қорҳои ислоҳӣ мустаҳкам қарда шуда, доираи муайяни имтиёзҳо бо мақсади хавасмандгардонии қорфармо барои ба қор қабул намудани категорияи мазкури маҳкумшудагон муқаррар қарда шавад».


Ба андешаи мо ҷунин пешниҳод қобили қабул буда наметавонад, зеро он маҳкумшудагонро ба вазъи имтиёзнок гузошта, мумкин аст, ҳуқуқҳои шаҳрвандони дигарро дар мавриди таъмин шудан бо қор ҳалалдор созад.

Эродҳои зикршуда хусусияти бартарҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсиониро коста намекунад.

Аз ин рӯ, гуфтан имконпазир аст, ки таҳқиқоти диссертатсионии мазкур ба талаботҳои Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 (бо тағйири иловаҳо аз 26 июли соли 2023, №295) тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Нодирзода Нозимҷон Мансур сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ) мебошад.

Такриздиханда:

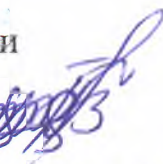
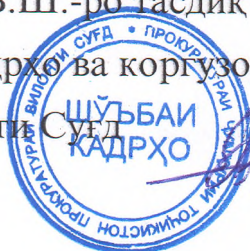
Прокурори шӯбаи назорати
умумии прокуратураи вилояти Суғд,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ.



Курбонзода Б.Ш.

Имзои Курбонзода Б.Ш.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори шӯбаи кадрҳо ва коргузори
прокуратураи вилояти Суғд



Чалолзода С.

10.01.2025